



ŠKOLICÍ STŘEDISKO NÁCHOD

zpráva o činnosti v roce 2013

Duha Školící středisko Náchod je organizace, která pořádá vzdělávací programy především pro instruktory, vedoucí, lektory, ale i mládež a dospělé z veřejnosti. Cílem je, stejně jako v minulých letech, účastníky průběžně vzdělávat, nabídnout jim další nové zkušenosti, dovednosti, ukázat jim i třeba netradiční či mírně adrenalinové aktivity, nové programy, či jak vytvořit a seskládat vlastní hru nebo „celotáborovku“.

Jedna z hlavních akcí, kterou jsme pořádali, bylo **Školení hlavních vedoucích**, které se konalo 14. - 16. června 2013. Je to akreditovaný kurz MŠMT. Náplní kurzu jsou mimo jiné témata jako základy pedagogiky a psychologie, základy první pomoci, hospodaření tábora, základní právní předpisy, práva a povinnosti provozovatele tábořiště a organizátora tábora, organizační a programová příprava, a další. Samozřejmě nechybí závěrečný test.

Jednotlivé oblasti kurzu vedou kvalifikovaní lektori přímo z oboru ale i praxe s pořádáním táborů. Kurz je připraven i tak, že někteří lektori zůstávají i do druhého dne, což má tu výhodu, že při večerním, neformálním povídání se účastníci mohou ještě vyptávat a v té době získají i mnohé další informace o pořádání táborů, které nejsou při jednotlivých přednáškách.

Školení hlavních vedoucích se letošní rok zúčastnilo přes 20 vedoucích! Hodnocení kurzu nejen po stránce přednášek, ale i stravy, celkového servisu a organizace máme od účastníků v papírové podobě.

(možnost nahlédnutí).



Další akci, kterou jsme v roce 2013 pořádali, je tradiční tábor **Duhová letní škola 1** (Dulš 1) určený pro mládež, instruktory a začínající vedoucí. Pořádáme ji pod názvem Dulš 1 „POZNEJ SÁM SEBE“ a to proto, aby účastníci zažili nejen pohodu, úsměv, radost a příjemné prostředí, prožili dobrodružství, tajemství a napětí, ale aby dokázali řešit náročné situace, viděli je z určitých úhlů pohledu a poznali, co jim není vlastní, kde mají hranice a v čem jsou naopak dobří. Účastníci se naučí jak vytvořit vlastní hry a programy pro určité věkové skupiny a vyzkouší si nové, netradiční, zážitkové programy a aktivity. Dalším cílem Dulš 1 je nabídnout účastníkům základní odborné přednášky a hlavně během tábora poznat co nejvíce kratších ale i delších a vícedenních her a programů, které mohou dále používat na svých táborech či v oddílech. Aby dokázali během chvilky tzv. „vysypat“ z rukávu hru či nějakou drobničku.

Program na Dulš 1 je rozdělen do tří okruhů:

První okruh – hrací: zde je velká část programu zaměřena na to, jak vytvořit vlastní hru a možnost ji vyzkoušet, jak obměnit aktivitu pro určitý věk či počet účastníků. Účastníci měli možnost si na vlastní kůži zahrát a vyzkoušet seznamky, drobničky, „orvávačky“, pohybové hry, hry v přírodě, zábavné rozcvičky, noční hry, umělecké programy, velká hra ve skalách na harcu, večerní rituály třeba i se zpětnou vazbou za právě proběhnutý den apod.

Druhý okruh – odborný: zde projdou účastníci základními přednáškami, které mají pro instruktory a začínající vedoucí největší přínos. Zařadili jsme základy pedagogiky a psychologie dítěte, řešení krizových situací, zásady bezpečnosti a hygieny, základy zdravotvědy a turistické dovednosti (uzle, šifry, práce s buzolou, orientace v přírodě...). Při přednáškách jsme vytvořili i různé modelové situace, příklady co se může na táboře stát či dít, ale i například letecké neštěstí - záchranu pasažéru, kde situaci účastníci řešili jak po týmové stránce, tak i první pomoci.

Třetí okruh – zážitkový: tento program byl určen pro tzv. zpestření tábora, při kterém zároveň poznali nové dovednosti a získali nové zkušenosti. Připravili jsme sjíždění řeky na lodích, při kterém poznali základy kanoistiky, a záchranu při „cvaknutí“. Dále lezení na umělé stěně, techniky lezení a jištění, nízké a vysoké lanové překážky apod.

Odborné přednášky a programy vedli kvalifikovaní externí lektori či vedoucí s mnohaletou praxí.



Tradičně jsme se snažili, aby převážnou část programu poznali účastníci praktickou formou při hře či aktivitě. Během tábora účastníci dávali průběžně zpětnou vazbu, jak na program, tak na náplň tábora. Program jsme se snažili přizpůsobit i na základě přání účastníků, aby si nakonec odvezli co nejvíce dovedností, které mohou využít ve svých oddílech. Hodnocení Dulš 1 máme od účastníků v papírové podobě. (možnost k nahlédnutí).

V roce 2013 jsme také pořádali **Duhovou letní školu 2** (Dulš 2) „ZAUJMI, BAV A TVOŘ“. Dulš 2 je určena především pro ty, kteří už nějaké táborové zkušenosti mají nejen jako instruktoři, ale i jako vedoucí a hledají inspiraci pro další táborovou činnost a chtějí si vyzkoušet nové věci. Tady už nejde o „nalévárnu“ her, ale jak je již z názvu patrné, tak především o to, jak se dá role vedoucího pojmout (třeba i netradičně). Díky tomu, že účastníci Dulš 2 mají už nějaké zkušenosti s prací s dětmi, tak dochází k výměně zkušeností i mezi účastníky. V rámci tábora mají možnost si vyzkoušet vytvořit vlastní program, hry pro účastníky Dulš 1. Tábor je převážně zaměřen na odborné přednášky, workshopy, na získání nových znalostí, i netradičních dovedností.

Dulš 2 je rozdělena do 3 okruhů, stejně jako Dulš 1:

První okruh - odborný: Zaujímá největší a nejpodstatnější část programu. Odborná část už se neskládá jen z přednášek. Základním pilířem DULŠ 2 je především nabídnout co největší množství nových věcí, které mohou využít nejen v táborové praxi. Přednášky, které účastníkům nabízíme, jsou zaměřeny především na využití nových znalostí, dovedností, netradičních věcí a na prohloubení zkušeností, které získali jako vedoucí nebo instruktoři. Dále se snažíme navázat na přednášky, kterými prošli v rámci DULŠ 1 (více do hloubky vedená zdravotní pedagogika a psychologie). Pokud je k tomu příležitost, snažíme se, aby nově nabyté zkušenosti z přednášky ihned vyzkoušeli při hře a poté následuje dostatečný prostor na zpětnou vazbu.



Druhý okruh - hrací: Hrací okruh se oproti DULŠ 1 zúžil, protože účastníci už nepotřebují velkou zásobárnu her, ze které by mohli vycházet. Hry, které účastníkům nabízíme, jsou určeny především k rozvoji sebepoznání a také k inspiraci (hra nemusí být nutně jen klasická, ale může v sobě mít nějaké nové prvky). Součástí každé hry je zpětná vazba, která následuje po každém programu a je vedena zkušenými lektory. Je kladen důraz především na psychickou stránku her a také na jejich další zpracování a využití. Prostor je i pro to aby účastníci vytvořili

vlastní hru, nebo připravili nečekaně program pro jinou skupinu lidí (v tomto případě Dulš 1).

Třetí okruh - zážitkový: Zaujímá nejmenší část programu tábora. Společně s DULŠ 1 vyráží na harc, program ale mají trochu jiný, zpestřený třeba o modelové situace, kdy navodíme atmosféru neštěstí, či skalního úrazu, apod. Tato část programu navazuje na to, co poznali při Dulš 1. Při lezeckých a vodáckých programech nabízíme další možnosti a situace, které mohou nastat. Tento okruh je hodně společný s Dulš 1 s tím, že některé aktivity účastníci Dulš 2 mají náročnější.

Dále jsme v roce 2013 zorganizovali v rámci vzdělávacího krajského grantu výukové a zážitkové akce, a to:

- **Jarní a zimní školu her** určenou pro mládež, instruktory a vedoucí. Cílem Jarního víkendu her bylo nabídnout nové hry pro táborovou praxi. Víkend her byl mimo jiné zaměřen na deskové hry převedené do venkovní verze. Zimní víkend her byl tentokrát zaměřen na aktivity na sněhu a na techniku jízdy na snowboardu a aktivity na snowboardu.
- **Programy na umělé stěně a v tělocvičně** určenou opět pro mládež a vedoucí. Cílem bylo nejen naučit základy lezení a jištění, ale i další aktivity na stěně, v tělocvičně, různé hry a programy
- **Zážitkový vánoční víkend**, jehož cílem bylo, že někteří vedoucí účastníci víkendu her připravili zážitkový zimní víkend na horách s vánoční tematikou, kde měli možnost sami si vyzkoušet nejen připravit ale i vést skupinu dětí ve věku 5 až 13 let.
Celkem se těchto akcí zúčastnilo kolem 65 dětí ale převážně mladých lidí, instruktorů, externistů a vedoucích.



V roce 2013 Školící středisko Náchod pořádalo v termínu 22. - 24. listopadu **Duhovou Bránu**, velkou vzdělávací akci pro všechny lidi z Duhy. O víkendu mohli účastníci Duhové brány projít spoustou workshopů a seminářů s různým zaměřením na: Hry a herní aktivity, Sport a sportovní programy, Tvoření a rukodělné činnosti, Lanové překážky a aktivity ve výškách, Zážitkové programy, Relaxační a zdravotní programy, Krátké hrátky, Technické aktivity, Umělecké programy, Odborné a specializované programy, Turistické dovednosti, Nové hry od Náchoda a netradiční aktivity.

Duhové brány se zúčastnilo celkem 122 lidí z Duhy. Jednalo se především o mladé lidi, kteří přijeli posbírat nové nápady a zkušenosti, které potřebují pro práci s dětmi v oddíle nebo dužině. Duhová brána také umožnila také setkávání mladých lidí z různých koutů republiky, kteří tak mohli poznat nové kamarády a nové impulzy.

V rámci Duhové brány se uskutečnilo jednání Velké Duhy.



Duha Školící středisko Náchod, je nejen v úzké spojitosti s Duhou Bartoňka, ale spolupracuje i s dalšími dětskými organizacemi jako např. Duhou Studánka, Duhou Modrá střelka, SVČ Děčko Náchod apod.

Vzdělávacích a výukových školení a akcí které pořádáme, se účastní členové různých dužin z Čech, instruktoři a lektori z dalších školských, dětských organizací, ale i další mladí lidé z veřejnosti, ze kterých se postupně nakonec stávají noví bezvadní instruktoři a vedoucí!!! Vzdělávacích akcí se zúčastnilo přes 150 účastníků.

Snažíme se, aby na vzdělávacích akcích byla příjemná atmosféra, připravený servis vhodný k dané akci, aby účastníci poznali nové programy, zjistili co jim je vlastní, poznali jak pracovat s dětmi i jinak, uvědomili si důležitost pojmů: zodpovědnost, vzájemná důvěra, týmová spolupráce, ale hlavně odjížděli nejen se spoustou zážitků, ale s ohledem na jejich činnost s novými odbornými dovednostmi a zkušenostmi!

Jedna z největších zpětných vazeb pro nás je, když se účastníci vrací na akce, či po akci napíší, jak nové programy a dovednosti používají ve svých organizacích©!!!

V Náchodě

Bc. Gerd Weinlich

předseda dužiny – zodpovědný za akce a vzdělávání